

EKSPERT POPON RADZI

**Rozporządzenia wykonawcze dotyczące
uzyskiwania pomocy publicznej na
zatrudnianie osób niepełnosprawnych
obowiązujące od 1 stycznia 2015 r.**

*Mateusz Brząkowski
radca prawny
doradca prawny POPON*

Warszawa 2015

POLSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Od 1 stycznia 2015 r. zmieniły się przepisy związane z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych oraz uzyskiwaniem pomocy publicznej na ten cel. Zmiany dotyczą m.in. wyliczania efektu zachęty przy dofinansowaniach do wynagrodzeń oraz rozszerzeniem katalogu osób niepełnosprawnych, za zatrudnienie których można otrzymać zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy, zwrot kosztów szkolenia. Skutkiem zmian w przepisach jest także wydanie nowych rozporządzeń wykonawczych, które dotyczą pomocy publicznej za zatrudnianie niepełnosprawnych.

Z czego wynikają zmiany?

Zmiany wynikają z rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 r. z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.6.2014 r. str. 1) oraz ustawy z 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dalej jako nowelizacja.

Dofinansowania do wynagrodzeń – warunki otrzymania

Jednym z warunków uzyskania refundacji pensji niepełnosprawnego pracownika jest spełnienie tzw. efektu zachęty. Od tego zależy, czy pracodawcy przysługuje dofinansowanie na nowozatrudnionego pracownika niepełnosprawnego, czy nie.

Do 31 grudnia 2014 r. tzw. ilościowa metoda ustalania efektu zachęty polegała na porównaniu bieżącego stanu zatrudnienia osób niepełnosprawnych i stanu zatrudnienia ogółem do średnich stanów referencyjnych z 12 miesięcy poprzedzających miesiąc podjęcia zatrudnienia przez danego pracownika.

Od 1 stycznia 2015 r. pracodawcy muszą wykazywać już tylko wzrost zatrudnienia pracowników ogółem w stosunku do średnich stanów zatrudnienia ogółem z wcześniejszych 12 miesięcy. Odpada więc konieczność udowadniania, że w ogóle wzrosło zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Ze zmianą przepisów wiąże się wydanie nowego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 grudnia 2014 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1988). Pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne od stycznia 2015 r. składają nowe druki wniosków i załączników:

- ▶ wniosek o wypłatę dofinansowania za dany miesiąc (**druk Wn-D**),

POLSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

- ▶ miesięczna informacja o wynagrodzeniach, zatrudnieniu i stopniach niepełnosprawności pracowników niepełnosprawnych (**druk INF-D-P**).

Nowe rozporządzenie wprowadziło przepisy przejściowe dotyczące okresu sprawozdawczego od którego stosuje się nowe przepisy oraz wskazania formularzy właściwych w przypadku dokonywania korekt formularzy INF-D-P oraz Wn-D.

Przepisy rozporządzenia należy stosować począwszy od miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych należnego za miesiąc styczeń 2015 r. Natomiast formularze korygujące (INF-D-P oraz Wn-D) za okresy począwszy od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2014 r. składa się według nowych formularzy.

Zmiany w refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy

Jeżeli pracodawca który zatrudni osobę niepełnosprawną przez okres co najmniej 36 miesięcy może otrzymać zwrot ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów m.in:

- ▶ adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności;
- ▶ adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy;
- ▶ zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności;
- ▶ rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb, o których mowa wyżej.

Na podstawie umowy cywilnoprawnej zwrotu kosztów dokonuje starosta. Umowa określa obowiązki stron: starosty i pracodawcy.

Nowe przepisy rozszerzyły krąg osób niepełnosprawnych, za które pracodawca może otrzymać zwrot kosztów. Teraz są to wszystkie osoby niepełnosprawne zatrudnione przez pracodawcę, a nie tylko te, których niepełnosprawność powstała w trakcie zatrudnienia.

Do 31 grudnia 2014 r. przepisy określały, że pracodawca mógł uzyskać ze środków PFRON jedynie zwrot kosztów zatrudnienia osób pomagających pracownikom niepełnosprawnym

POLSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

w pracy w zakresach: komunikowania się z otoczeniem czy wykonania czynności trudnych. Po zmianach pracodawca może otrzymać dodatkowo zwrot kosztów szkolenia osoby pomagającej pracownikowi niepełnosprawnemu we wskazanych czynnościach. Przyjęto, że będzie to 100 proc. kosztów szkolenia, nie więcej jednak niż równowartość kwoty najniższego wynagrodzenia.

Szczegóły w zakresie uzyskania zwrotu kosztów oraz pomocy na szkolenie osoby pomagającej zawiera nowe rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1987).

Zwrot kosztów budowy lub przebudowy dla ZPChr

Zmieniono także przepisy dotyczące zwrotu pracodawcom, prowadzącym zakłady pracy chronionej (ZPChr), dodatkowych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych. Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej może, na wniosek, otrzymać ze środków Funduszu:

- 1) dofinansowanie w wysokości do 50 % oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych
- 2) zwrot kosztów:
 - a. budowy lub przebudowy związane z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu,
 - b. transportowych,
 - c. administracyjnych

Po zmianach, pracodawca prowadzący ZPChr może uzyskać zwrot kosztów budowy lub przebudowy związanej z modernizacją obiektów i pomieszczeń zakładu, a nie jak dotychczas tylko kosztów ich budowy lub rozbudowy.

Wniosek o refundację można składać w Oddziałach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczy umowa.

Szczegóły w zakresie wydatkowania pomocy zawiera nowe rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie pomocy finansowej udzielanej

POLSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1975).

Zmiana intensywności pomocy szkoleniowej

Zmieniła się także wysokość refundacji z PFRON kosztów szkoleń osób niepełnosprawnych.

Refundacja obejmuje m.in. poniesione w związku ze szkoleniem koszty:

- 1) usług świadczonych przez osoby prowadzące szkolenie poniesione za godziny, podczas których prowadzą one szkolenie;
- 2) usług tłumacza języka migowego, tłumacza-przewodnika, lektora dla osób niewidomych lub opiekuna zatrudnionej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 3) podróży osób prowadzących szkolenie, uczestników szkolenia, tłumacza języka migowego, tłumacza-przewodnika, lektora dla osób niewidomych lub opiekuna zatrudnionej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 4) zakwaterowania i wyżywienia uczestników szkolenia.

Na wniosek pracodawcy do końca 2014 roku poniesione koszty szkolenia zatrudnionych niepełnosprawnych mogły być zrefundowane ze środków PFRON do wysokości 80 proc. tych kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę. Intensywność pomocy w nowelizacji obniżono do 70 proc. uwzględniając wymogi rozporządzenia unijnego

Szczegóły w zakresie wydatkowania pomocy zawiera nowe rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1970).